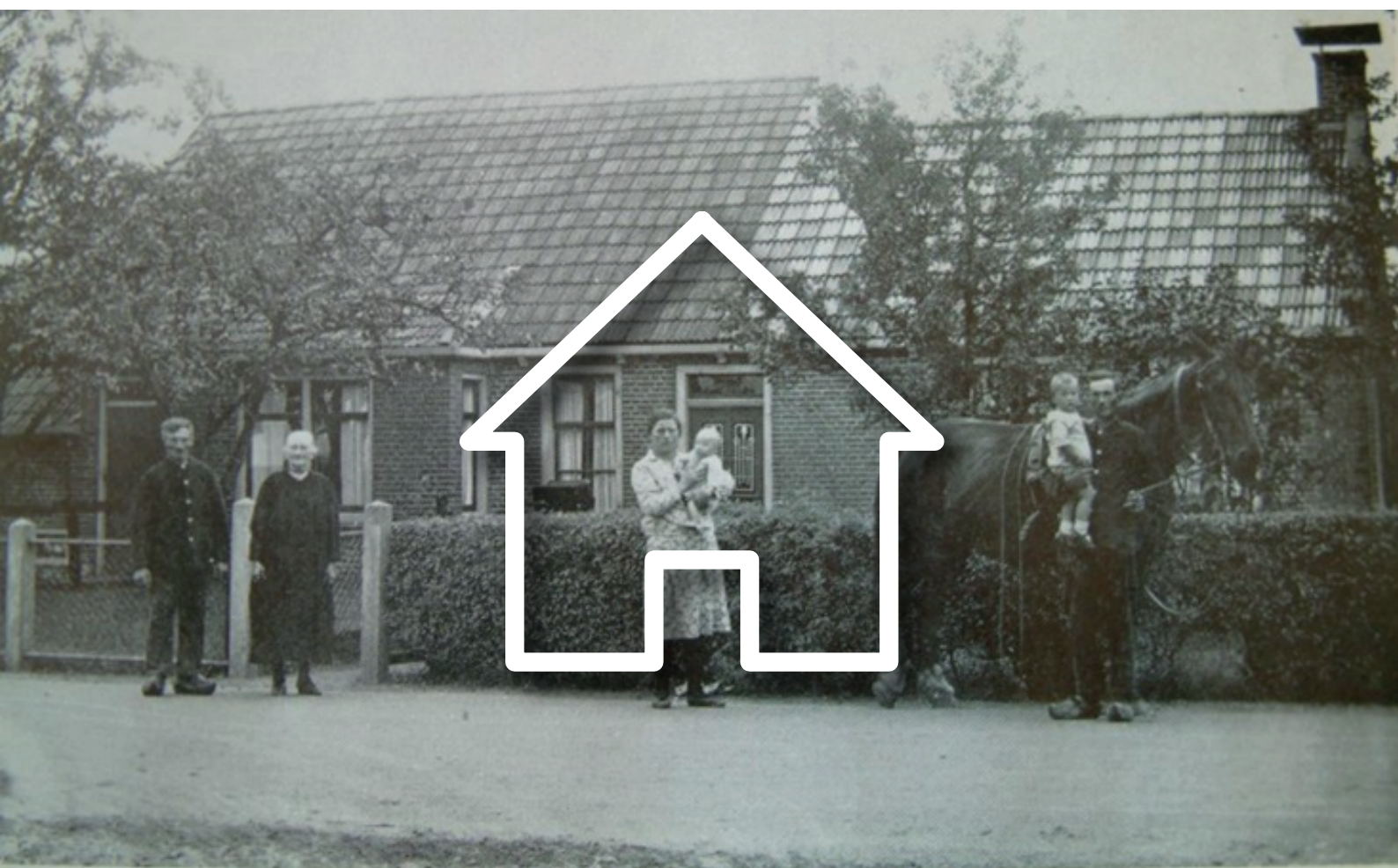

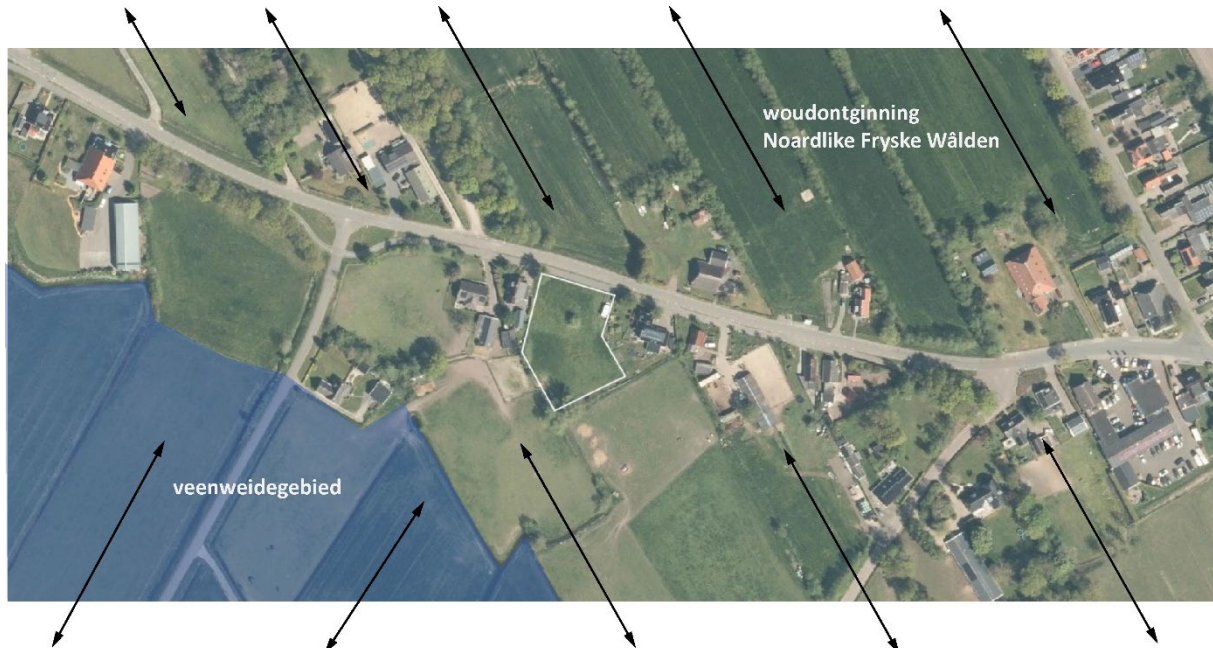
INPASSINGS- EN BEELDKWALITEITSPLAN

Schuurwoning Hearewei 41 Damwâld

Planinitiatief: een levensloopbestendige woning

De initiatiefnemers wonen op dit moment aan de Hearewei 41 te Damwâld. Dit is een woonomgeving met vrij uitzicht, dichtbij de natuur en het Geastmerbosk. Zij zijn eigenaar van het naastgelegen perceel en willen hierop een levensloopbestendige woning bouwen, die ze samen hopen te betrekken en waar ze kunnen blijven wonen als de fysieke en mentale conditie afneemt. Het voornemen is om alle functies, dus ook garage en buitenberging, op te nemen in één enkel volume met een oppervlakte van circa 250 m². Dit om zo min mogelijk losse bouwwerken toe te voegen aan het lint.

Ligging van de locatie in het omliggende landschap. Middenin, wit omljnd, het plangebied en direct ten oosten daarvan de huidige woning van de initiatiefnemers.

Landschappelijke context

Het plangebied ligt op een zandrug waar overheen de Hearewei-Foarwei-Doniawei loopt van Rinsumageast via Damwâld richting Driesum. Het plangebied ligt echter wel vlakbij de overgang van de hoger gelegen gronden naar de lager gelegen delen ten zuidwesten. Dit is vooral zichtbaar door het hoogteverschil, gelegen direct ten zuiden van het plangebied en ook de verkaveling. Het hogere deel behoort tot de Noardlike Fryske Wâlden met opstreckende verkaveling in noordwest-zuidoostrichting en ontgonnen vanuit de lijn Hearewei-Foarwei-Doniawei. De verkaveling is hier ouder, kleinschaliger en meer begroeid en bebouwd en heeft daarom een meer besloten karakter. Het veenweidegebied is zeer nat geweest en is pas later ontgonnen. Om die reden ligt de verkaveling in een andere richting, zijn de percelen groter en heeft het gebied een meer open karakter.

Hearewei 41 ligt nog net in de Fryske Wâlden als onderdeel van het historische bebouwingslint op de zandrug. Het lint is in de dorpen meer besloten/aaneengesloten. Op deze plek, net wat buiten het dorp, is de bebouwingsstructuur halfopen met hier en daar doorzichten naar het achtergelegen gebied. In het lint staat de bebouwing óf in de richting van de verkaveling, óf parallel aan de weg. De hoofdgebouwen staan vooraan op de kavels. Bijgebouwen zoals de schuren op de agrarische erven, staan achter de hoofdgebouwen. In deze achterzone staat veel van de bebouwing in de richting van de verkaveling.

Grietenijkaart van Schotanus-Halma uit 1718

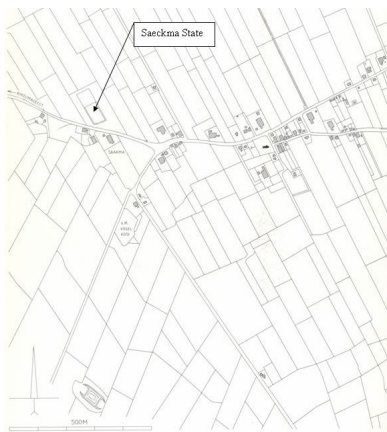

Situatie 1930-1940

Op historische kaarten is te zien hoe het plangebied (witte stip) aan het lint op de zandrug ligt als onderdeel van de Fryske Wâlden, maar wel nabij het lager gelegen veenweidegebied met een duidelijk andere verkavelingsstructuur.

Saeckma Zathe

Direct tegenover Hearewei 41 heeft vroeger Saeckma State staan. Bij onderzoek naar de locatie blijkt dat ter plaatse van Hearewei 41 in het verleden twee erven met woningen hebben gelegen. Dit waren Groot- en Klein Saeckma Zathe, woningen die bij het landhuis hoorden. Het landhuis. De ligging nabij Saeckma State en de aanwezigheid van de historische erven verwijst naar de historische waarde van het plangebied.

Ligging Saeckma Zathe direct tegenover het plangebied

Boerderij Saeckma Zathe

Van de zathe/boerderij is nog een foto beschikbaar. De eenvoudige, langwerpige volumeopbouw met een kap over de lengte van het volume, is van invloed geweest op de keuze voor de nieuwbouw. Onder andere door deze zoektocht in de historie is het idee gegroeid om de nieuwe woning vorm te geven als een moderne schuurwoning met de eenvoudige uitstraling van de oude zathe/boerderij.

In Damwâld zijn bij verschillende woningen informatiepanelen neergezet met een foto van het betreffende pand, zoals het er in vroegere tijden uitzag en met informatie over de bestemming van het pand. Het idee is om een dergelijk informatiepaneel over de Saeckma Zathe aan te brengen op de voorzijde van het kavel van de schuurwoning, zodat passanten dit kunnen lezen vanaf het fietspad.

Landschappelijke inpassingsprincipes

Het ontwerp voor de nieuwe woning en de inrichting van het kavel is een antwoord op de landschappelijke en culturele context van de omgeving. Het plan reageert op een aantal manieren op deze context.

Schuurwoning als ondergeschikt volume bij de bestaande woning

Gekozen is voor een opzet waarbij de nieuwe woning zich ondergeschikt maakt aan de bestaande woning. Visueel zal de woning dus ondergeschikt zijn en niet te veel de aandacht trekken, zoals bijvoorbeeld een schuur of garage zich verhoudt tot een woning. Dit vraagt om een ontwerp van een strak, laag en eenvoudig gebouw waarbij alle functies in één sober bouwvolume worden ondergebracht, inclusief schuren, bergingen en garages.

Positionering van de woning

Om het bijgebouw-karakter van de schuurwoning te benadrukken, wordt de woning meer naar achteren op het perceel te geplaatst in de zone achter de lintbebouwing, waar op andere erven langs de Hearewei ook de schuren staan.

De begrenzing van het bestaande erf volgt achterin de perceelsrichting van het historische verkavelingspatroon. De nieuwe woning wordt langs deze kavelgrens gesitueerd. Deze plaatsing, samen met de geringe afstand tussen de nieuwe woning en de begrenzing van het bestaande erf, zorgen in visueel opzicht voor een nauwe verbondenheid van de nieuwe bebouwing met het naastliggende bestaande erf.

De nieuwe woning staat hierdoor gedraaid in de richting van het historische verkavelingspatroon. Door de terugliggende situering en de zichtbaarheid van de hoekverdraaiing tussen de lintbebouwing en de daarachter gelegen agrarische percelen, zorgt de nieuwe woning voor een hernieuwde accentuering van het historische, gedraaide verkavelingsbeeld.

Doorzicht behouden

Kenmerkend voor het perceel is de blijvende open plek in de lintbebouwing. Als zodanig geeft de locatie vanaf de Hearewei zicht op het achterliggende open landschap. Door de positionering naar achteren blijft er openheid aanwezig in dit deel van het bebouwingslint.

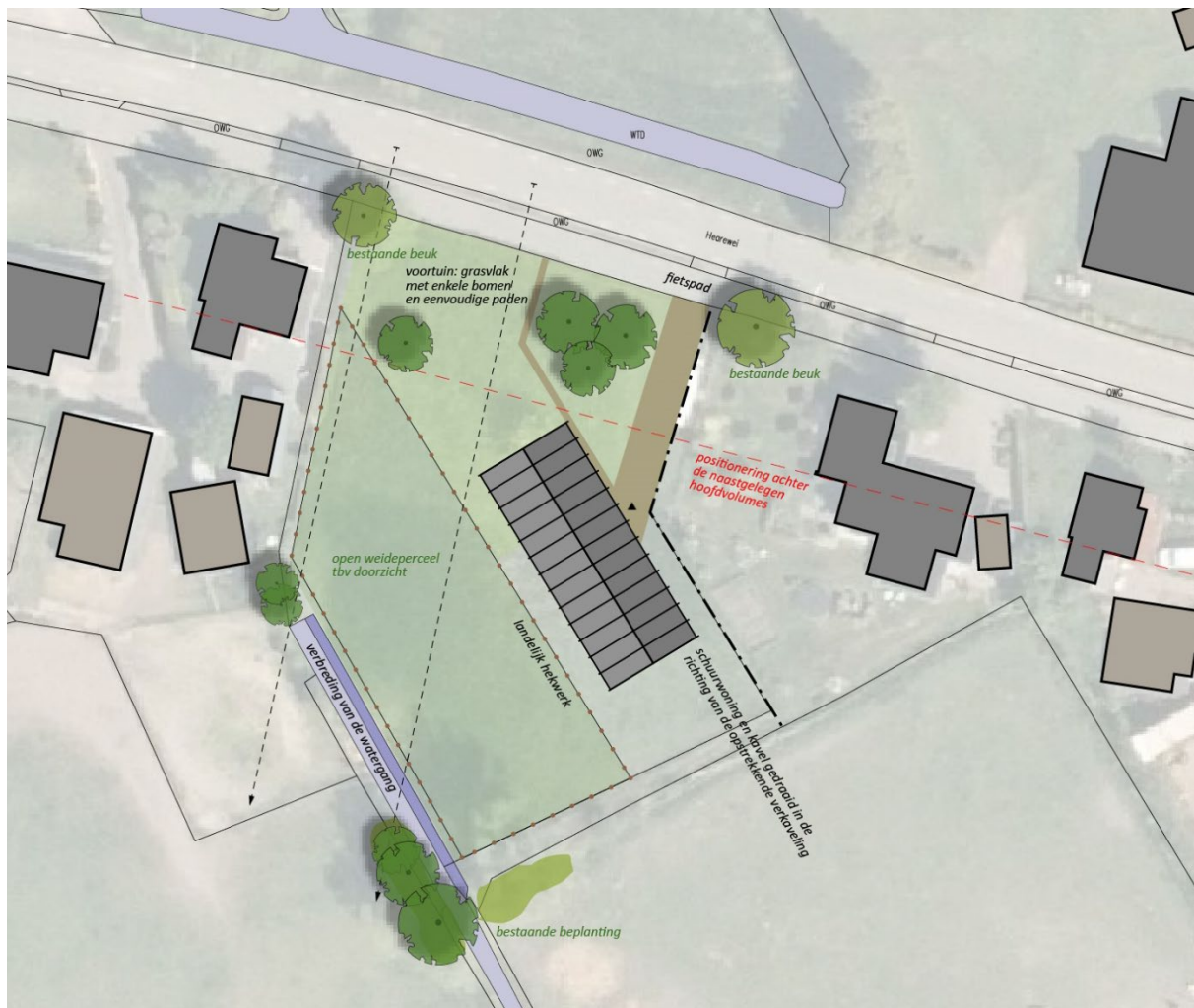
De breedte van het achterste deel van het woonkavel is ontworpen op 15 meter. Hierdoor is het mogelijk dat er een ruim deel van het planperceel als weiland kan worden ingericht en zo de openheid van het agrarisch landschap tot aan de Hearewei kan brengen. Het perceel wordt ingedeeld in een woonkavel en een weideperceel. De grens tussen de woonkavel en het weideperceel volgt, evenals de te bouwen woning zelf, de richting van de opstreckende verkaveling die achter de lintbebouwing te vinden is. Zo wordt ook met het hekwerk van het weideperceel de opstreckende verkaveling weer in beeld gebracht.

Inrichting van de voortuin

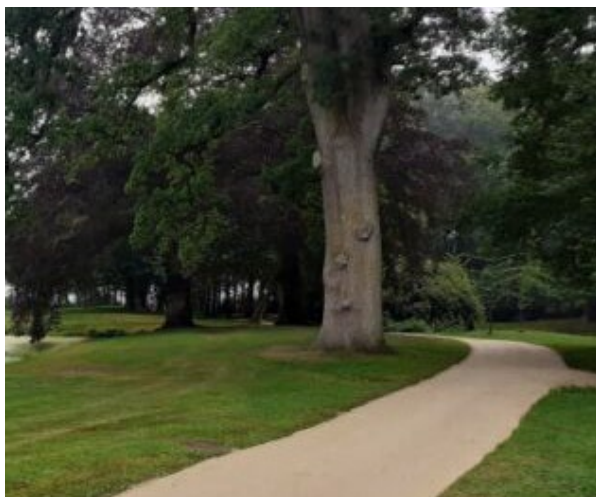
Ook de 'voortuin' van de woning draagt bij aan deze openheid. Door een open inrichting met slechts enkele bomen en verder weinig opgaande beplanting, ontstaat maximaal contact vanaf de Hearewei met het achterliggende landschap.

Het aan de weg gelegen deel van de woonkavel wordt ingericht tegen de cultuur-historische achtergrond van de Saeckma-zathe en -state. Een vormgeving met enkele bomen/boomgroepen en eenvoudige paden op een grasondergrond maken het terrein onderscheidend van andere voorterreinen langs de Hearewei. Inspiratie hiervoor is bijvoorbeeld de inrichting van de voortuin van Stania State. Er worden daarom inheemse bomen en planten gebruikt die op de states ook staan. De reeds aanwezige beuk in de noordwesthoek van het perceel, kan binnen dat beeld worden behouden.

Inpassingsplan

Plankaart

Stania State als inspiratie voor de voortuin: eenvoudige paden en inheemse bomen op een grasondergrond

Beeld van de woning

De nieuwbouw wordt een schuurwoning c.q. een bouwvolume dat oogt als een ondergeschikt bouwwerk. Voor de architectonische uitwerking worden daarom de onderstaande uitgangspunten gehanteerd.

- Een eenvoudig, lang gerekt volume van één laag met een kap in de lengterichting.
- De stijl is kantig met een plattegrond in de vorm van een rechthoek.
- Ook alle 'bij'-functies (garage, schuurtje, etc.) worden ondergebracht in het volume.
- Materiaal- en kleurgebruik is sober en benadrukt de ondergeschiktheid van het bouwwerk. Gebruik van gedekte aardse kleuren en/of zwart en donkergrijs, voor zowel de gevel als het dak.
- Kozijnen, goten en vergelijkbare ondergeschikte bouwdelen worden in kleur- en materiaalgebruik afgestemd op het geheel. Deze bouwdelen dienen weg te vallen in het geheel en dus niet te uitgesproken worden vormgegeven en/of gekleurd.
- Eenvoudige, strakke detaillering.

referentiebeelden schuurwoning

